

informatieboekje

groep 5

2016 - 2017

Beste ouders,

met dit boekje willen wij u op de hoogte brengen van de gang van zaken in groep 5. Mocht u naar aanleiding van dit boekje nog vragen hebben, dan horen wij dat graag.

Algemeen

De kinderen van groep 5 zijn een nieuwe fase van de basisschool ingegaan; ze zitten nu in de middenbouw. Ze moeten langer naar school en horen nu bij de 'grote' kinderen van school. Langzaam maar zeker zult u merken dat uw kind in groep 5 zelfstandiger wordt.

Met plezier naar school gaan vinden wij belangrijk op De Windroos. Kinderen moeten zich veilig en gewaardeerd kunnen voelen in de klas. Om een goede groepssfeer na te streven hanteren wij op school een aantal regels:

- We behandelen anderen zoals we zelf behandeld willen worden. We zijn bijvoorbeeld altijd eerlijk tegen elkaar.
- We sluiten niemand buiten; iedereen hoort erbij. We beoordelen dus niemand op uiterlijk of kleding.
- We praten erover als er gepest wordt. Dit vinden wij geen klikken; we willen daarmee anderen juist helpen.
- We lachen niemand uit. We lachen met elkaar en niet om elkaar.
- We letten niet op de dingen die iemand niet kan, maar op de dingen die iemand wel kan. Als iemand ergens moeite mee heeft, proberen we te helpen.
- We zitten niet ongevraagd aan andermans spullen, we gaan altijd netjes om met spullen van elkaar of van school.
- We roddelen niet over elkaar; iedereen is nu eenmaal anders en dat is juist leuk.
- We doen ons best ervoor te zorgen, dat nieuwe kinderen zich snel thuis voelen op school.

's Ochtends als de bel gaat, vormen de kinderen langs de muur (ongeveer tweede lokaal) een rij. Per groep gaan we naar binnen. De afspraak is dat ouders buiten blijven, natuurlijk mag u wel even meelopen om iets door te geven aan de leerkracht. De kinderen hangen hun jas (in de luizenzak) en tas aan de kapstok.

Vakgebieden

Godsdienst

Kind op Maandag is onze methode voor godsdienstonderwijs. Deze methode werkt met verschillende thema's. Dagelijks wordt een verhaal gelezen - soms een Bijbelverhaal, soms een vrij verhaal rondom het thema. Via deze verhalen en waar mogelijk ook via de actualiteit raken we met elkaar in gesprek. Daarnaast zingen we liedjes met de kinderen. Hierbij gebruiken we bijvoorbeeld liedjes van de cd 'Kom aan boord', 'Ik ken je wel', of 'Spoorzoeken'. Deze staan op YouTube en zingen we dan ook met behulp van het digibord.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

We gebruiken de methode Goed Gedaan om structureel aandacht te schenken aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Aan de hand van 16 verschillende thema's gaan we in gesprek over gevoelens en vaardigheden. Met behulp van werkbladen kan een en ander verder worden uitgewerkt. School houdt ouders op de hoogte van de thema's waarmee wij in de klas bezig zijn, zodat u daar ook thuis over kunt praten.

Lezen

Technisch lezen

In groep 5 wordt veel aandacht besteed aan technisch lezen. Wij werken op De Windroos met de methode Leesparade. Bij leesonderwijs gaat het om drie dingen: technisch lezen,

begrijpend lezen en leesplezier. Begrijpend lezen komt in deze methode aan bod, maar meer nog tijdens de lessen Nieuwsbegrip.

Leesparade is opgedeeld in acht blokken van elk vier weken. Na ieder blok staat een toetsweek gepland. Iedere week staat een nieuw woordtype (bijvoorbeeld dubbelwoorden) centraal. In een week wordt afwisselend les gegeven in technisch lezen en leespromotie. De klas wordt verdeeld in een instructiegroep (*-ster), de zelfstandig werkgroep (**-ster) en de plusgroep (***-ster). Dit wordt bepaald n.a.v. het avi-niveau en de instaptoets.

Het is heel belangrijk dat ook thuis veel wordt (samen)gelezen! Dagelijks 20 minuten lezen met uw kind is zeer belangrijk voor de leesontwikkeling van uw kind. Door boekjes te kiezen die uw kind aanspreken (en aansluiten op het niveau), blijft het ook nog leuk!

Begrijpend lezen

Hiervoor gebruiken wij de methode Nieuwsbegrip. Dit is een interactieve en aansprekende manier om kinderen te leren hoe ze een tekst aan moeten pakken. Elke week is een nieuwe actuele tekst met opdrachten beschikbaar, met een inleidend filmpje. Zo worden de teksten ondersteund en wordt het begrijpend luisteren geoefend.

In groep 5 oefenen we onder andere de volgende leesstrategieën:

1. Voorspellen
2. Ophelderen van onduidelijkheden
3. Samenvatten
4. Vragen stellen
5. Relaties/verwijswoorden

Taal

We werken met de vernieuwde versie van Taal Actief. Deze methode bestaat uit een lesboek en een werkboek; deze zijn verdeeld over 8 lesblokken per jaar. Ieder blok heeft een eigen thema met 14 lessen verdeeld over drie weken. Na deze lessen maken de kinderen de toets. De toets bepaalt of de kinderen de vaardigheden die in het blok aangeboden zijn in voldoende mate beheersen. Na de toets is er nog een week de tijd om te herhalen of te verdiepen.

De taal instructie en -verwerking worden aangeboden op drie niveaus: het drempelniveau (*-ster), het basisniveau (**-ster) en het verrijkingsniveau (***-ster). De indeling in niveau wordt gemaakt naar aanleiding van de toetsen.

In groep 5 wordt o.a. aandacht besteed aan de volgende vaardigheden:

- *Taal verkennen*: het toepassen van taalkundige begrippen begrijpen (werkwoord, lidwoord, zelfstandig naamwoord, bijvoeglijk naamwoord etc.), het plaatsen van woorden op alfabetische volgorde en het op een juiste manier toepassen van onregelmatige meervoudsvormen.
- *Luisteren en spreken*: oefeningen gericht op mondelinge communicatie, zoals het voordragen van een gedicht, het maken van een beschrijving of het uitleggen van een route.
- *Woordenschat*: oefeningen die gericht zijn op het vergroten van de woordenschat, strategieën die kunnen helpen bij het onthouden van de betekenis van woorden en strategieën die kinderen zelf kunnen gebruiken om de betekenis van een woord te achterhalen.
- *Schrijven*: oefeningen gericht op het leren schrijven van een tekst, zowel op papier als op de computer.

Spelling

Taal Actief is ook de methode voor Spelling en sluit qua opbouw aan bij de taalmethode. De methode is opgebouwd uit 8 blokken die elk vier weken duren.

1. *Week 1*: aanbod woorden met nieuwe, nog niet eerder behandelde, spellingcategorieën.
2. *Week 2*: oefenen met spellingcategorieën die wel eerder behandeld zijn.
3. *Week 3*: aanbod nieuwe spellingcategorie. Verder wordt deze week nog een eerder aangeboden spellingcategorie herhaald.
4. *Week 4*: toetsing middels een woordendictee en een zinnendictee. Na de toets is er ruimte voor herhaling of verrijking.

Let op: deze nieuwe versie van Taal Actief werkt *niet* met woordpakketten! Het doel van de methode is dat kinderen de *spellingregels* beheersen en kunnen toepassen.

Ook bij de lessen Spelling werken wij in niveaugroepen:

*-ster: kinderen die extra instructie nodig hebben

**-ster: kinderen die met de groepsinstructie aan het werk kunnen

***-ster: kinderen die extra uitdaging behoeven

In groep 5 worden de volgende spellingscategorieën aangeboden:

- woorden die beginnen met /f/ en /v/
- woorden met /eer/, /eur/, /oor/, /uur/ en /aar/
- woorden met /aai/, /ooi/ en /oei/
- woorden die beginnen met /s/ en /z/
- woorden met /ng/
- woorden met /nk/
- woorden met /ch/ en /cht/
- woorden met /ei/ en /ij/
- woorden die beginnen met /be/, /ge/, /ver/, /te/
- woorden met /au/ en /auw/
- woorden met /ou/ en /ouw/
- woorden met /ig/ die klinkt als /ug/ of /eg/
- woorden die eindigen op /lijk/
- woorden met een eind -d die klinkt als -t
- verkleinwoorden met /je/, /tje/, /pje/ en /etje/
- woorden met eind /d/ of midden /d/ die klinkt als de /t/
- woorden met gesloten lettergrepen (dokter, fietsen)
- woorden met een open lettergreep aan het eind (sla)
- woorden met een open lettergreep (jager, apen)
- woorden met een verdubbeling van de medeklinker na een korte klank (bakker)
- woorden met een tweetekenklank in een open lettergreep (keuken)
- woorden waarbij de /f/ verandert in een /v/ (duiven)
- woorden waarbij de /s/ verandert in een /z/ (muizen)
- vergrotende en overtreffende trap (dikst)
- woorden met meervoud op /eren/, /eren/ en /elen/
- samengestelde woorden zonder tussenletter (omhoog)

In de praktijk blijkt dat de bakker-regel ('de korte klanken a, i, o, e, u, hebben twee medeklinkers lekker puh') en de jager-regel ('lange klanken hebben pech, ik haal gewoon een letter weg') voor veel kinderen lastig zijn. Deze regels komen bijna wekelijks aan bod.

Rekenen

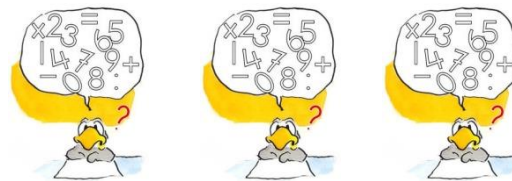
Bij Rekenen maken wij gebruik van de methode Wereld In Getallen. Deze methode bestaat uit een lesboek (met een lesgedeelte en taakgedeelte), plusboek, werkboek, bijwerkboek en toetsboek. Wereld in Getallen is opgebouwd uit lessen en taken. Iedere week bestaat uit 4 lessen en een weektaak. De weektaak is onderverdeeld in opnieuw dezelfde drie niveaus (*-ster, **-sterren, ***-sterren).

Van maandag tot en met donderdag wordt er gewerkt aan 4 lessen. Op vrijdag werken de kinderen aan de (week)taak. De weektaak kan voor elk kind anders zijn, afhankelijk van het niveau. Wanneer kinderen doordeweeks eerder klaar zijn met hun les mogen ze al aan de weektaak beginnen. Voor de kinderen die extra oefening nodig hebben is er nog het bijwerkboek; het pluswerkboek is voor de kinderen die meer aankunnen.

De methode bestaat uit 8 blokken. Ieder blok beslaat 4 tot 5 weken en wordt afgesloten met een toets. Naar aanleiding van de toets wordt bekeken of een leerling de leerstof voldoende beheerst. Als dit onvoldoende is, kan in de laatste week herhaald worden.

In groep 5 staat het volgende centraal:

- Leren rekenen tot 1000
- Klokkijken (analoog en digitaal)
- Vermenigvuldigen en delen
- Rekenen met geld
- Meten (oppervlakte en omtrek, kilometer, centimeter en meter, kilogram en gram, liter en milliliter)
- Meetkunde (symmetrie, plattegronden en schaal en het lezen van diagrammen (staafgrafiek)).
- Tafels t/m 12

Ook thuis kunt u met uw kind goed oefenen met automatiseren. Dit bevordert absoluut het rekenniveau! Een website die u hiervoor kunt gebruiken is: www.onlineklas.nl Het gaat niet alleen om de tafels, maar ook om de $;$, $+$ en $-$ sommen.

Schrijven

We gebruiken de methode Pennenstreken. De kinderen uit groep 5 hebben alle hoofd(letters) leren schrijven, hier wordt in groep 5 verder mee geoefend. Ook bij andere vakken moeten zij deze (hoofd)letters nu immers echt gaan gebruiken: bij taallessen, opstellen etc. In Pennenstreken leren we heel goed naar de letters te kijken. We maken duidelijk verschil in grootte tussen lusletters en niet-lusletters, en... we schrijven alle letters even schuin!

Verkeer

We werken op De Windroos met de vernieuwde versie van Wijzer door het Verkeer. Het boek bestaat uit negen hoofdstukken. Deze hoofdstukken zijn gericht op hoe kinderen veilig door het verkeer moeten gaan. Met behulp van een bijbehorend werkboek bespreken we verschillende situaties waarmee de kinderen te maken kunnen krijgen in de dagelijkse praktijk.

Wereldoriëntatie

Topondernemers is de methode die wij gebruiken voor wereldoriëntatie. Hier vallen de volgende vakgebieden onder: Aardrijkskunde, Geschiedenis, Biologie en Techniek.

In deze vakoverstijgende methode gaan de kinderen aan de hand van verschillende thema's met diverse opdrachtkaarten aan de slag. Soms in een groepje, soms per tweetal en soms individueel. Deze samenstelling wisselt bij elke

opdrachtkaart. Voordat de kinderen een opdrachtkaart kiezen, vullen zij een plan- en stappenkaart in; zo leren de kinderen te plannen en taken evenredig te verdelen. Vervolgens gaan zij aan de slag met hun opdracht. Het resultaat komt terecht in hun portfolio (plus een zelfgeschreven evaluatie met beoordeling van de leerkracht). Het geheel wordt ook gepresenteerd aan de klas.

Op De Windroos menen wij dat sommige zaken bij Geschiedenis en Aardrijkskunde dusdanig belangrijk zijn, dat wij deze gewoon klassikaal willen aanbieden (dus op de klassieke manier). Dit gaat om drie geschiedenislessen en drie aardrijkskundelessen. Voor uw kind is Topondernemers nieuw, evenals het werken met computers; het kan dus best even duren voordat alles op de juiste manier draait.

Computervaardigheden

In het begin van het jaar gaan we ook aan de slag met de computervaardigheden van de kinderen. De kinderen leren werken met Word en PowerPoint. Het is belangrijk voor het vak Topondernemers dat de kinderen goed leren omgaan met deze programma's, aangezien ze veel verslagen moeten typen en presentaties moeten voorbereiden. Deze computervaardigheden zullen naast de andere vakken aangeboden worden, we hebben hiervoor geen ruimte in het rooster. Dat betekent dat we in het begin van het schooljaar werktijd van Topondernemers zullen moeten gebruiken.

Boekbespreking en spreekbeurt

In groep 5 moeten alle kinderen een boekbespreking houden. Zoals eerder vermeld is het leesonderwijs dit jaar heel belangrijk en een boekbespreking sluit goed aan bij dat uitgangspunt. De kinderen krijgen in de loop van het jaar hier uitleg over. Uw kind is niet verplicht om een spreekbeurt te houden, omdat ze tijdens Topondernemers ook al regelmatig presentaties moeten geven. In overleg *mag* een spreekbeurt natuurlijk wel!

Dag- en weektaak

In groep 5 werken we met een weektaak, hierop staat precies aangegeven wat de kinderen per dag kunnen verwachten, wat zij zelfstandig kunnen maken en waarbij ze instructie nodig hebben. Wanneer de tijd aanbreekt voor het zelfstandig werken, mogen zij in principe zelf kiezen waarmee ze beginnen en in welke volgorde ze de verschillende vakken afwerken. Als ze maar steeds netjes op de weektaak aankruisen wat af is. Alleen de vakken waarbij instructie nodig is, moeten worden gedaan op het moment dat die instructie wordt gegeven - en niet eerder! Dit kunnen de kinderen herkennen, omdat deze vakken onderstreept zijn op hun weektaak.

Structureel Coöperatief Leren:

Dit is inmiddels een belangrijk onderdeel in ons onderwijs geworden. De kinderen werken doormiddel van regels, routines en werkvormen meer met elkaar samen. Ze ondersteunen elkaar bij opdrachten en leren meer van elkaar.

Zelfstandig werken:

In groep 5 werken we volgens het principe van Zelfstandig Werken. Groep 5 krijgt elke maandag een nieuwe weektaak. Elke dag krijgen de leerlingen tijd om aan de weektaak te werken. Zo komt er tijd vrij om persoonlijke aandacht aan kinderen te besteden. Door niveauverschillen binnen de groep kunnen de hoeveelheden tussen leerlingen soms best verschillen.

Tijdens het zelfstandig werken hanteren we een stoplicht: rood = zelfstandig werken, oranje = overleggen met je schoudermaatje als dat nodig is, groen = je mag de leerkracht om hulp vragen. Zo leren de kinderen omgaan met uitgestelde aandacht en kan de leerkracht aan de instructietafel met kinderen aan het werk die extra uitleg nodig hebben.

Wanneer leerlingen klaar zijn wordt er uit de kieskast gewerkt. Dit is de kast met verdiepingswerk of leerspelletjes op niveau.

Leerlingvolgssysteem

In groep 5 worden tijdens het schooljaar alle vorderingen van uw kind goed in de gaten gehouden en geregistreerd. Dit gebeurt aan de hand van een aantal verschillende toetsen en leerlingvolgssystemen:

Lees -en taalontwikkeling:

- DMT (Drie Minuten Toets) → De DMT is een leestoets waarbij de kinderen in één minuut zoveel mogelijk woorden (aangepast aan leeftijdsniveau) moeten lezen. Met de DMT kan worden vastgesteld hoe de kinderen zich op het gebied van technisch lezen ontwikkelen en op welk niveau zij zitten. De DMT wordt twee keer getoetst.
- Cito Leestempo (vernieuwde AVI-toetsen) → twee keer per jaar wordt deze toets afgenomen. Met deze toets wordt het niveau van technisch lezen van kinderen vastgesteld. De score van de toets wordt uitgedrukt in leesniveaus, variërend van AVI-Start tot AVI-Plus. De afname van de toets vindt klassikaal plaats. Het gewenste AVI-niveau aan het einde van groep 5 is E5; halverwege het jaar is dat M5.
- CITO Spelling → hierbij wordt aan de hand van woorddictees de spellingvaardigheid getoetst.
- CITO Woordenschat → deze toets wordt twee keer per jaar afgenomen. Met deze toets wordt getoetst hoe de kinderen zich ontwikkelen op gebied van woordkennis en woordbegrip.
- CITO Begrijpend lezen → met deze toets wordt bekeken hoe de kinderen zich ontwikkelen op gebied van tekstbegrip en tekstanalyse. Deze toets wordt maar één keer per jaar afgenomen, zo rond februari.
- Taal Actief → elk hoofdstuk van taal en spelling wordt afgesloten met een toets. Hiermee wordt bekeken of de kinderen de aangeboden leerinhouden van het blok voldoende beheersen.

Rekenontwikkeling:

- CITO Rekenen → in groep 5 wordt tweemaal CITO rekenen afgenomen. Met deze toets kan het rekenniveau van de kinderen worden vastgesteld. Deze toets wordt twee keer per jaar afgenomen: M5 en E6.
- De Wereld in Getallen → elk rekenblok wordt afgesloten met een toets. Zo wordt bekeken of de kinderen de aangeboden leerinhouden van het blok beheersen.

Sociaal - emotionele ontwikkeling:

- ZIEN! → ZIEN! is een volg -en hulpsysteem speciaal gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling, werkhouding en gedrag. ZIEN! geeft inzicht in de eventuele ondersteuningsvragen op het gebied van het sociaal-emotioneel functioneren en helpt de leerkracht om het gedrag van het kind beter te begrijpen. Indien nodig kunnen leerkracht en leerling aan de slag gaan met de concrete handelingssuggesties die het systeem biedt, hierbij kan de leerkracht de eventuele sterke kanten van een kind benutten, want ook hierin geeft ZIEN! inzicht.

Het kan zo zijn dat uw kind uitvalt op een van bovenstaande vakgebieden. In dat geval zullen wij, uiteraard in overleg met u, een handelingsplan starten.

Drie keer per jaar krijgen de kinderen een rapport mee naar huis. Na het eerste en tweede rapport worden er 10-minutengesprekken georganiseerd. Tijdens deze gesprekken informeren wij u over de ontwikkeling en voortgang van uw kind. Een week voordat de

rapporten mee naar huis gaan, krijgen de kinderen hun schriftjes een weekend mee naar huis. Dit geeft u de gelegenheid het werk van uw kind door te bekijken.

Gymnastiek

Op donderdagochtend heeft groep 5 gymnastiek. We lopen naar de gymzaal van basisschool De Bonifatius. De kinderen zijn verplicht in gymkleden te gymmen. Dit kan een korte broek, legging met t- shirt en gymschoenen zijn. Wanneer uw kind zijn of haar gymkleding vergeet, kan hij of zij die dag niet meedoen met de gym.

Huiswerk

In groep 5 zal er in principe weinig of geen huiswerk gegeven worden. Wel zullen de tafels veel geoefend en herhaald moeten worden! In individuele gevallen, als dit echt nodig is, zal in overleg met de interne begeleider en u een hulpprogramma worden opgesteld.

Bereikbaarheid van ouders

Wilt u belangrijke telefoonnummers (naast het huistelefoonnummer) en uw e-mailadres bij wijziging doorgeven aan de leerkracht? Ook is het handig een 06-nummer te hebben of een nummer van een opa of oma voor het geval er iets op school gebeurt. Bereikbaarheid kan soms heel belangrijk zijn. Ook als er andere dingen van belang zijn om te weten, geeft u dit dan even door.

Hulpouders

Tijdens het schooljaar zijn er allerlei gebeurtenissen en/of activiteiten waarvoor we een beroep doen op de ouders. Bijvoorbeeld het begeleiden/rijden van en naar een excursie en helpen bij creatieve activiteiten (Sinterklaas, Kerst e.d). Uw hulp wordt daarbij zeer op prijs gesteld.

Klassenouders

Het is de gewoonte dat er in alle groepen twee klassenmoeders/vaders zijn die bij bijzondere activiteiten assisteren. Ook kunnen zij optreden als tussenpersonen tussen de ouders en de leerkracht. Meer informatie over de klassenmoeders/vaders vindt u in de schoolgids. Vindt u het leuk om klassenouder te zijn, geef u dan op! Wie het eerst komt...

Adoptiekinderen

Op maandag mogen de kinderen geld meenemen voor ons adoptiekind.

Zo, dat was een heleboel informatie. Natuurlijk kunt u alles nog eens rustig doorlezen. Heeft u daarna toch nog vragen, dan bent u uiteraard altijd van harte welkom. We hopen met elkaar een fijn schooljaar te hebben!

Met vriendelijke groet,
Juf Miranda (do/vr, mpn@youscope.nl)
Meester Menno (ma/di/wo, mmi@youscope.nl)

